

22.3.2021

Kunta- ja aluehallinto-osasto

Kuntien roolia, itsehallintoa, rakenteita ja toimintatapoja käsittelevän jaoston 4. kokous

Aika ma 22.3.2021 klo 12.00-13.59

Paikka Teams-kokous

Osallistujat **Puheenjohtaja:**
hallitusneuvos Minna-Marja Jokinen, valtiovarainministeriö KAO

Jäsenet:

neuvotteleva virkamies Suvi Savolainen, valtiovarainministeriö KAO, 1.
varapuheenjohtaja

neuvotteleva virkamies Erkki Papunen, valtiovarainministeriö KAO, 2.
varapuheenjohtaja

kulttuuriasianneuvos Kirsi Kaunisharju, opetus- ja kulttuuriministeriö

~~johtava asiantuntija Elna Auri, maa- ja metsätalousministeriö~~

erityisasiantuntija Antti Kuopila, sosiaali- ja terveysministeriö

erityisasiantuntija Olli Voutilainen, työ- ja elinkeinoministeriö

erityisasiantuntija Aino Pietarinen, ympäristöministeriö

lakiasianjohtaja Juha Myllymäki, Suomen Kuntaliitto ry

kuntakehitys- ja tutkimusjohtaja Sini Sallinen, Suomen Kuntaliitto ry

kaupunginjohtaja Kari Karjalainen, Joensuun kaupunki

professori Asko Uoti, Itä-Suomen yliopisto

erityisasiantuntija Lotta Mattsson, valtiovarainministeriö KAO, sihteeri

avustava lakimies Anna Rajala, valtiovarainministeriö, KAO, sihteeri

Tekninen sihteeri:

osastosihteeri Kirsi Seppänen, valtiovarainministeriö KAO

Esittelevät asiantuntijat:

Ville Koponen, valtiovarainministeriö KAO

Muut osallistujat:

Anu Hernesmaa, valtiovarainministeriö KAO
 Antto Korhonen, valtiovarainministeriö KAO
 Mervi Kuittinen, valtiovarainministeriö KAO
 Vesa Lappalainen, valtiovarainministeriö KAO
 Pasi Leppänen, valtiovarainministeriö KAO
 Matti Sillanmäki, valtiovarainministeriö KAO

1. Kokouksen avaus ja osanottajien toteaminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 12.00. Todettiin osanottajat.

2. Esityslistan hyväksyminen kokouksen työjärjestykseksi ja edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Hyväksyttiin esityslista kokouksen työjärjestykseksi sekä edellisen kokouksen pöytäkirja.

3. Jatkokeskustelu aiheesta 3: Miten kunnallista itsehallintoa tulisi tarkastella ja määrittää? Mitä eri kehittämisnäkökulmia kunnallisessa itsehallinnossa tulisi huomioida?

Itä-Suomen yliopiston professori Asko Uoti sekä Erkki Papunen ja Ville Koponen (VM/KAO) pohjustivat keskustelua kunnallisen itsehallinnon kehittämisnäkökulmia koskevilla kysymyksillä (liitteet 2 ja 3).

Nostoja jaoston käymästä keskustelusta:

- Perustuslakivaliokunta ottaa kantaa valmisteltuihin asioihin ja niiden perustuslainmukaisuuteen. Suomen järjestelmä on etukäteisvalvontapainotteinen ja hieman poikkeavakin kansainvälisesti vertaillen. Mitä kuntien tehtäviä koskevassa säädösvalmistelussa voitaisiin tehdä proaktiivisen lähestymistavan lisäämiseksi?
- Olisiko mahdollista luoda "itsehallinnon mittarit"? Miten varmistetaan palveluiden riittävän yhdenvertaisuuden toteutuminen koko maassa kuitenkin niin, että kunnan toiminnassa on edelleen ns. itsehallinnollista pintaa? Voisiko riittävää itsehallintoa tarkastella myös muusta kuin oikeustieteen näkökulmasta? Mikä olisi riittävä itsehallinto esimerkiksi asukkaan näkökulmasta, entä mikä olisi riittävä kunnan itsehallinto taloudellisesta näkökulmasta?

4. Jatkokeskustelu aiheesta 2: Kuntien välinen yhteistyö ja kuntaliitokset vastauksena toimintaympäristön kehitykseen

Lotta Mattsson VM/KAO pohjusti keskustelua eri ministeriöiden vastauksista koostetun materiaalin pohjalta (liitteet 4 ja 5).

Ministeriöiden edustajat esittivät näkemyksensä kuntien yhteistyön tai kuntaliitosten lisäämistarpeista.

Nostoja jaoston käymästä keskustelusta:

- Kuntien välisellä yhteistyöllä nähtiin lähtökohtaisesti olevan positiivisia vaikutuksia ja yhteistyötä tulisi monien tehtävien kohdalla entisestään lisätä.
- Kuntien yhteistoiminnalla saavutetaan todennäköisesti laajempi asukaspohja kuin kuntaliitoksilla.

5. II Jatkokeskustelu aiheesta 1: Miten kuntien roolia ja asemaa tulisi kehittää

Suvi Savolainen (VM/KAO) esitteli kuntien roolia koskevan muistioluonnoksen (liite 6).

Sovittiin, että jaoston jäsenet käyvät tämän viikon (vko 12) aikana Tiimerissä kommentoimassa muistiota erityisesti siitä näkökulmasta, toimiiko muistiossa esitetty lähestymistapa ja rakenne.

6. Jaoston päivitetty työsuunnitelma

Annettiin tiedoksi jaoston päivitetty työsuunnitelma (liite 7).

7. Seuraaviin kokouksiin valmisteltavat asiat

Seuraavassa kokouksessa jatkokäsittelyssä ovat kuntien väliseen yhteistyöhön ja kuntaliitoksiin liittyvät teemat. Kokouksessa aloitetaan keskustelu kuntien tehtävien eriyttämisestä.

8. Muut asiat

Ei muita asioita.

9. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 13.59.

Jakelu

Jaoston jäsenet/Tiimeri